Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2026-10-28
Ärendenummer SLK-2026-00656

Handläggare
Petra Senthén
Telefon: 031-368 03 35
E-post: petra.senthen@stadshuset.goteborg.se

Motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda

Motionen

Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda.

Förslaget utgår från att Göteborgs Stad inom ramen för sitt nya ramavtal för externa konferenser har beslutat att vegetarisk kost från och med den 1 mars 2026 ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda. Motionärerna vänder sig mot att den som önskar kött eller fisk särskilt måste begära det utan garanti för att önskemålet beviljas.

Motionärerna anser att det är självklart att vegetariska alternativ ska erbjudas men att det inte bör vara kommunens uppgift att göra ett visst kostval till norm och andra alternativ till undantag. Valfrihet är en viktig princip för motionärerna, som menar att Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare som visar respekt för sina medarbetares olika preferenser och behov. De framhåller att genom att välja svenska råvaror kan offentliga verksamheter bidra till att stödja svenska bönder, stärka inhemsk livsmedelsproduktion och förbättra Sveriges beredskap och självförsörjningsförmåga.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till inköps- och upphandlingsnämnden, klimat- och miljönämnden samt Business Region Göteborg AB (BRG). Remissinstansernas beslut redovisas i nedanstående tabell. Remissyttrandena i sin helhet finns som bilagor till tjänsteutlåtandet.

Remissinstans	**Beslut**
Inköps- och upphandlingsnämnden	Avstyrker Yrkande MP, S och V Omröstning Protokollsanteckning

Miljö- och klimatnämnden	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Omröstning
Business Region Göteborg AB	Tar inte ställning.

Remissinstansernas yttranden

Inköps- och upphandlingsnämnden samt miljö- och klimatnämnden anser att utformningen av det nya ramavtalet för externa konferenser utgör ett verkställande av kommunfullmäktiges beslutade budget för 2026. Inköps- och upphandlingsnämnden bedömer att endast kommunfullmäktige kan besluta om förändring enligt föreslaget i motionen. Miljö- och klimatnämnden påpekar att ramavtalet inte innebär förbud mot kött eller fisk utan istället ett stöd för att uppnå miljö- och klimatprogrammets syfte och mål samt den tvärgående strategin: vi agerar som föregångare.

Styrelsen för BRG bedömer att ärendet inte är av principiell karaktär. Samtidigt konstaterar styrelsen att Göteborgs Stad som arbetsgivare har möjlighet att genom sina inköp bidra till att uppnå politiskt beslutade mål. Styrelsen konstaterar även att tillämpningen av nuvarande beställningsinstruktion aktualiserar frågor om bland annat vilka skäl som kan motivera avsteg från förvalt alternativ, om sådana avsteg ska dokumenteras samt hur eventuella integritetskänsliga uppgifter ska hanteras. Dessa aspekter bör, enligt styrelsen, beaktas i det fortsatta arbetet oavsett ställningstagande till motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Inköps- och upphandlingsnämnden avstår från att bedöma eventuella hållbarhetsdimensioner av förslaget i motionen. Anledningen till detta är att inköps- och upphandlingsförvaltningen anser att förslaget innebär att kommunfullmäktiges beslut om stadens budget 2026 ska frångås och att nämnden inte har rådighet över sådant beslut.

Miljö- och klimatnämnden bedömer att ramavtalets förvalda standardinställning varken medför några avtalsspecifika merkostnader för staden eller påverkar nämndens driftskostnader negativt. Styrningen mot vegetarisk kost som förstahandsval kan bidra till att dämpa råvarukostnader vid externa arrangemang. Nämnden anser även att förstahandsvalet kan skapa en förutsägbar och resurseffektiv ekonomisk ram för stadens representationsinköp utan att öka administrationen.

Styrelsen för BRG bedömer att förslaget har begränsade ekonomiska konsekvenser samtidigt som administrativa konsekvenser i nuläget är svårbedömda. Förslaget i motionen är, anser styrelsen, i huvudsak en intern arbetsgivarfråga men ur ett näringslivsperspektiv kan utformning av krav och beställningsrutiner påverka konferensanläggningar och leverantörer av livsmedel och måltidstjänster. Det finns därför skäl att följa hur regelverket påverkar konkurrens, valmöjligheter och marknadens aktörer över tid, även om de totala näringslivseffekterna bedöms vara begränsade.

Bedömning ur ekologisk dimension

Inköps- och upphandlingsnämnden avstår från att bedöma eventuella hållbarhetsdimensioner av förslaget i motionen. Anledningen till detta är att förslaget innebär att kommunfullmäktiges beslut om stadens budget 2026 ska frångås och att nämnden inte har rådighet över ett sådant beslut.

Miljö- och klimatnämnden miljö- och klimatnämnden bedömer att vegetarisk kost som förvald standard bidrar till att minska klimatpåverkan och resursförbrukningen från stadens inköp. Nämnden hänvisar även till Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram som anger att staden ska agera föregångare och att målet är en ekologiskt hållbar stad.

Styrelsen för BRG gör ingen närmare bedömning av miljöeffekterna av förslaget i motionen.

Bedömning ur social dimension

Miljö- och klimatnämnden bedömer att ramavtalet i sin nuvarande utformning tillgodoser medarbetarnas och verksamheternas behov vid tjänste- och konferensarrangemang. Hantering av beställningar och dialog kring måltidsval är en ledningsfråga för stadens förvaltningar och bolag som arbetsgivare och arrangör. Hanteringsordningen kan underlätta för medarbetare att aktivt bidra till stadens gemensamma miljömål och skapa en avdramatiserad konferensmiljö där hållbara val redan är inbyggda i arrangemanget.

Styrelsen för BRG anser att frågan berör både medarbetarnas upplevelse av valfrihet och arbetsgivarens möjligheter att styra verksamheten utifrån politiskt beslutade mål. Det kan, enligt styrelsen, finnas behov av att klargöra hur eventuella uppgifter om hälsa eller andra personliga förhållanden ska hanteras om sådana uppgifter krävs för att motivera avsteg från förvalt alternativ.

Jonas Kinnander	Eva Hessman
Direktör Ärende och utredning	Stadsdirektör

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Motionen
2. Inköps- och upphandlingsnämndens handlingar 2026-08-27 § 75
3. Miljö- och klimatnämndens handlingar 2026-09-22 § 159
4. Business Region Göteborg AB:s handlingar 2026-09-25 § 97

Göteborgs Stad

Handling 2026 nr 136

Motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda

Göteborgs Stad har inom ramen för sitt nya ramavtal för externa konferenser beslutat att vegetarisk kost från och med den 1 mars 2026 ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda. Den som önskar kött eller fisk måste särskilt begära detta, och det finns ingen garanti för att önskemålet beviljas.

Detta innebär i praktiken att staden har gjort ett aktivt val att begränsa de anställdas möjlighet att själva välja vilken mat de vill äta vid konferenser och andra gemensamma arrangemang. För många medarbetare uppfattas detta som en onödig detaljstyrning av privata val som rimligen bör överlåtas till den enskilde.

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare som visar respekt för sina medarbetares olika preferenser och behov. Det gäller även vid måltider i samband med konferenser och personalaktiviteter. Vegetariska alternativ ska självklart erbjudas, men det bör inte vara kommunens uppgift att göra ett visst kostval till norm och andra alternativ till undantag.

Valfrihet är en viktig princip. Medarbetare ska inte behöva motivera varför de önskar kött eller fisk, och de ska inte riskera att få sina önskemål avslagna. Beslut om vad som läggs på tallriken bör i första hand fattas av den enskilde, inte av arbetsgivaren.

Svensk animalieproduktion är dessutom en viktig del av det svenska lantbruket och livsmedelssystemet. När offentliga verksamheter väljer svenska råvaror bidrar det till att stödja svenska bönder, stärka den inhemska livsmedelsproduktionen och förbättra Sveriges beredskap och självförsörjningsförmåga.

Göteborgs Stad bör därför återgå till en ordning där kött, fisk och vegetariska alternativ behandlas likvärdigt och där den enskilde medarbetaren själv får välja vad som ska serveras.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stad upphäver beslutet att vegetarisk kost ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda.
2. Göteborgs Stad säkerställer att kött-, fisk- och vegetariska alternativ erbjuds på likvärdiga villkor vid externa konferenser och julbord, samt att stadens anställda själva får välja vilken mat de önskar utan krav på särskild motivering eller godkännande.

Mattias Tykesson (M) **Hampus Magnusson (M)** **Anneli Rhedin (M)**

Göteborgs Stad

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2026-08-27

§ 75 Ärendenummer INK-2026-00217

Nämndremiss gällande motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, stadsledningskontorets diarienummer SLK-2026-00656

Beslut

Nämnden för inköp och upphandling avstyrker motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord.

Handling/ar

1. Tjänsteutlåtande daterat 2026-07-27
2. Bilaga Motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda
3. Yrkande från (MP,S,V) daterat 2026-08-26

Information

Inköps- och upphandlingsnämnden har fått en motion på remiss. Nämnden ska yttra sig senast den 1 oktober. Förvaltningen föreslår nämnden att avstå att ta ställning i ärendet, då nämndens nuvarande agerande baseras på beslut fattat i kommunfullmäktige.

Yrkanden

Anna Skarsjö (S) Paul Hedman (V) yrkar bifall till yrkande från MP,S,V om att nämnden för inköp och upphandling avstyrker motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord.

Johan Marzelius (M), Ditte Nörby (L) och Jonas Stenberg (D) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande ställer majoritetens förslag mot yrkande om bifall till motionen och finner att nämndens beslutar enligt majoritetens förslag om att avstryka motionen.

Reservation/er

Jonas Stenberg (D) reserverar sig mot beslutet till förmån för yrkandet om bifall till motionen

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2026-08-27

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering
2026-08-31

Vid protokollet

Sekreterare
Sofie Brolin

Ordförande
Johanna Azar (MP)

Justerande
Ditte Nörby (L)

Inköp och upphandlingsnämnden

Yrkande (MP,S,V)

Datum (den dag som yrkandet skickas in)

Yrkande - Nämndremiss gällande motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda

Förslag till beslut

Nämnden för inköp och upphandling avstyrker motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord.

Yrkandet

Vi i det rödgröna styret tar klimatkrisen på allvar och vill göra vad vi kan för att minska stadens miljö- och klimatpåverkan. Vegetarisk mat har betydligt lägre klimatpåverkan än animaliska alternativ och att erbjuda vegetariskt som förstahandsalternativ när staden bjuder in till konferenser är ett sätt att bidra till att nå stadens miljömål.

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2026-07-27
Ärendenummer INK-2026-00217

Handläggare
Amanda Larsson
Telefon: 031-366 37 03
E-post: amanda.larsson@ink.goteborg.se

Yttrande på nämndremiss gällande motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda

Förslag till beslut

Inköps- och upphandlingsnämnden avstår att ta ställning i ärendet, då nämndens nuvarande agerande baseras på beslut fattat i kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Inköps- och upphandlingsnämnden har fått en motion på remiss. Nämnden ska yttra sig senast den 1 oktober. Motionärerna Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) vill att Göteborgs Stad upphäver beslutet att vegetarisk kost ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda, och att Göteborgs Stad säkerställer att kött-, fisk- och vegetariska alternativ erbjuds på likvärdiga villkor vid externa konferenser och julbord, samt att stadens anställda själva får välja vilken mat de önskar utan krav på särskild motivering eller godkännande.

Beslut om vegetarisk kost har fattats av kommunfullmäktige genom dess budget för 2026. Inköps- och upphandlingsnämnden har i sin tur synliggjort detta genom uppdrag riktat till förvaltningen. Förvaltningen har i samband med upphandling av nytt ramavtal för externa konferenser verkställt att vegetarisk kost ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda.

Motionen innebär att nämnden ska gå emot det som står i beslutad budget av kommunfullmäktige. Inköps- och upphandlingsnämnden bedömer att endast kommunfullmäktige kan ändra sig i enlighet med motionärernas föreslagna beslutssatser. Inköps- och upphandlingsnämnden kvarstår i nuvarande agerande till dess att kommunfullmäktige kommer med nya ställningstaganden. Då motionen syftar på att frångå kommunfullmäktiges budget bedömer nämnden sig inte ha rådighet i ett ställningstagande för eller emot och avstår därför att yttra sig.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Då nämnden avstår att yttra sig i ärendet har de tre dimensionerna inte belysts.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Motionen

Beskrivning av ärendet

Inköps- och upphandlingsnämnden ska yttra sig över motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda.

Motionärerna Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) vill att Göteborgs Stad upphäver beslutet att vegetarisk kost ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda, och att Göteborgs Stad säkerställer att kött-, fisk- och vegetariska alternativ erbjuds på likvärdiga villkor vid externa konferenser och julbord, samt att stadens anställda själva får välja vilken mat de önskar utan krav på särskild motivering eller godkännande.

Motionen

Motionärerna skriver ”Göteborgs Stad har inom ramen för sitt nya ramavtal för externa konferenser beslutat att vegetarisk kost från och med den 1 mars 2026 ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda. Den som önskar kött eller fisk måste särskilt begära detta, och det finns ingen garanti för att önskemålet beviljas. Detta innebär i praktiken att staden har gjort ett aktivt val att begränsa de anställdas möjlighet att själva välja vilken mat de vill äta vid konferenser och andra gemensamma arrangemang. För många medarbetare uppfattas detta som en onödig detaljstyrning av privata val som rimligen bör överlåtas till den enskilde.”

Vidare står att läsa: ”Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare som visar respekt för sina medarbetares olika preferenser och behov. Det gäller även vid måltider i samband med konferenser och personalaktiviteter. Vegetariska alternativ ska självklart erbjudas, men det bör inte vara kommunens uppgift att göra ett visst kostval till norm och andra alternativ till undantag. Valfrihet är en viktig princip. Medarbetare ska inte behöva motivera varför de önskar kött eller fisk, och de ska inte riskera att få sina önskemål avslagna. Beslut om vad som läggs på tallriken bör i första hand fattas av den enskilde, inte av arbetsgivaren. Svensk animalieproduktion är dessutom en viktig del av det svenska lantbruket och livsmedelssystemet. När offentliga verksamheter väljer svenska råvaror bidrar det till att stödja svenska bönder, stärka den inhemska livsmedelsproduktionen och förbättra Sveriges beredskap och självförsörjningsförmåga.”

Motionärerna avslutar med: ”Göteborgs Stad bör därför återgå till en ordning där kött, fisk och vegetariska alternativ behandlas likvärdigt och där den enskilde medarbetaren själv får välja vad som ska serveras.”

Bakgrund och reglering

Inköps- och upphandlingen berörs av det som motionen inleds med som avser ett nytt ramavtal som trädde i kraft den 1 mars i år. Utformning av beställningsinstruktioner för ramavtalet har anpassats till de politiska inriktningar som fattats beslut på.

I kommunfullmäktiges budget för 2026 står att läsa: *”Samtliga konferenser som anordnas av Göteborgs stad ska erbjuda vegetarisk kost som förstahandsalternativ och kött eller fisk som andrahandsalternativ.”*

Vidare omnämns att vegetariska produkter ska främjas i Göteborgs stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla. Där står att läsa: *” Kött och mejeriprodukter ska minska till förmån för vegetariska produkter och miljöcertifierad fisk.”*

En riktlinje är ett reglerande styrande dokument och ska följas. Det framgår av respektive riktlinje vilka förvaltningar och bolag som omfattas. Ovan nämnda riktlinje gäller för alla medarbetare och förtroendevalda i Göteborgs Stads kommunfullmäktige, nämnder och styrelser samt stiftelser där Göteborgs Stad är stiftare eller förvaltare.

I Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument framgår vidare att Göteborgs Stads budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för nämnder och bolagsstyrelser.

Inköps- och upphandlingsnämnden har i dess budget för 2026 genom uppdrag till förvaltningen synliggjort vikten av att fullfölja inriktningen om vegetarisk kost. I nämndens budget står att läsa: *”Förvaltningen får i uppdrag att verka för att inriktningen att samtliga konferenser som anordnas av Göteborgs Stad ska erbjuda vegetarisk kost som förstahandsalternativ och kött eller fisk som andrahandsalternativ är väl känd inom alla Stadens förvaltningar och bolag.”*

Yttrande

Agerandet att utforma beställningsinstruktioner, i samband med nytt ramavtal, som främjar vegetarisk kost är ett agerande till följd av politiska beslut och inriktningar fastställda av kommunfullmäktige.

Motionen innebär att nämnden ska gå emot det som står i beslutad budget av kommunfullmäktige. Inköps- och upphandlingsnämnden bedömer att endast kommunfullmäktige kan ändra sig i enlighet med motionärernas föreslagna beslutssatser. Inköps- och upphandlingsnämnden kvarstår i nuvarande agerande till dess att kommunfullmäktige kommer med nya ställningstaganden. Då motionen syftar på att frångå kommunfullmäktiges budget bedömer nämnden sig inte ha rådighet i ett ställningstagande för eller emot och avstår därför att yttra sig.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att nämnden inte har rådighet i att ta ställning till det som motionärerna föreslår varpå förvaltningen föreslår nämnden att avstå att yttra sig på motionen.

Amanda Larsson	Henrik Karlsson
Förvaltningscontroller	Förvaltningsdirektör

Göteborgs Stad

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2026-09-22

§ 159 Dnr MKN-2026-16896

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, SLK-2026-00656

Beslut

1 Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över remiss om motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, till kommunstyrelsen.

2 Miljö- och klimatnämnden avstyrker motionen.

Reservationer

Emma Isacson (M), Tim Strand (M), Gabriel Bake (D), Kristian Peders (KD) och Tony Liljendahl (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för yrkandena om att tillstyrka motionen.

Handlingar

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2026-09-11 med bilaga

Yrkanden

Klara Holmin (MP) och Olle Andersson (C) yrkar bifall till miljöförvaltningens förslag.

Emma Isacson (M) och Tony Liljendahl (SD) yrkar på att motionen tillstyrks.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall till miljöförvaltningens förslag mot att tillstyrka motionen och finner att nämnden bifaller miljöförvaltningens förslag.

Omröstning begärs

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2026-09-22

Omröstning

Godkänd omröstningsordning är: ”Ja” för bifall till förvaltningens förslag, ”Nej” för att tillstyrka motionen.

Följande röstar ja (6): Hanan Baalbaki (S), Sofia Blommenhag (V), Conny Källström (S), Grith Fjeldmose (V), Olle Andersson (C) och Klara Holmin (MP).

Följande röstar nej (5): Tim Strand (M), Emma Isacson (M), Gabriel Bake (D), Tony Liljendahl (SD) och Kristian Peders (KD).

Miljö- och klimatnämnden beslutar med 6 röster mot 5 att bifalla förvaltningens förslag.

Handlingar skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering
2026-09-25

Vid protokollet

Sekreterare
Sara Alander

Ordförande
Klara Holmin (MP)

Justerande
Emma Isacson (M)

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla 2026-09-25.

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2026-09-11
Diarienummer 2026-16896

Handläggare
Kristina Fermskog
Telefon: 031-368 37 58
E-post: kristina.fermskog@miljo.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, SLK-2026-00656

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över remiss om motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, till kommunstyrelsen.

2. Miljö- och klimatnämnden avstyrker motionen.

Sammanfattning

Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) har lämnat en motion till kommunstyrelsen. Den föreslår att Göteborgs Stad upphäver beslutet om att vegetarisk kost ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda, samt säkerställer att kött-, fisk- och vegetariska alternativ erbjuds på likvärdiga villkor utan krav på särskild motivering.

Miljöförvaltningen konstaterar att utformningen av det nuvarande ramavtalet för externa konferenser utgör ett direkt verkställande av kommunfullmäktiges beslutade budget för 2026. Konferensavtalet stödjer miljö- och klimatprogrammets syfte och mål samt den tvärgående strategin: *vi agerar som föregångare*. Ramavtalet innebär inget förbud mot kött eller fisk, utan medger anpassade beställningar utifrån verksamheternas behov. Eftersom ramavtalet uppfyller kommunfullmäktiges uppdrag och ger nödvändig flexibilitet bedömer förvaltningen att ramavtalets gällande utformning är ändamålsenlig för att nå stadens klimatmål. Miljöförvaltningen föreslår därför att miljö- och klimatnämnden avstyrker motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Miljöförvaltningen bedömer att ramavtalets förvalda standardinställning inte medför några avtalsspecifika merkostnader för staden eller påverkar nämndens driftskostnader negativt. Styrningen mot vegetarisk kost som förstahandsval kan bidra till att dämpa

råvarukostnader vid externa arrangemang samt skapa en förutsägbar och resurseffektiv ekonomisk ram för stadens representationsinköp utan att öka administrationen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Miljöförvaltningen bedömer att vegetarisk kost som förvald standard bidrar till att minska klimatpåverkan och minska resursförbrukningen från stadens inköp. Enligt underlag från bland annat Livsmedelsverket[1] och Jordbruksverket[2] kräver produktion av vegetabilier generellt sett mindre mark- och vattenresurser och leder till lägre växthusgasutsläpp per portion jämfört med animalieproduktion, särskilt vad gäller intensiv foderproduktion. Att styra mot en högre andel växtbaserat i stadens externa representation minskar det totala ekologiska fotavtrycket och frigör resurser i livsmedelskedjan. I Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram fastslås att staden ska agera föregångare. Att tillämpa förvalda standardval i stadenövergripande ramavtal stödjer måluppfyllelsen för ekologiskt hållbar stad. Se mer under Förvaltningens bedömning

Bedömning ur social dimension

Miljöförvaltningen bedömer att ramavtalets utformning tillgodoser medarbetarnas och verksamheternas behov vid tjänste- och konferensarrangemang. Att vegetarisk kost utgör förvald standard hindrar inte att hänsyn tas till allergier, specialkost eller specifika behov. Sättet som beställningar och dialog kring måltidsval hanteras är en intern ledningsfråga för respektive förvaltning och bolag inom staden, i egenskap av arbetsgivare och arrangör. Detta underlättar för medarbetarna att aktivt bidra till stadens gemensamma miljömål, samtidigt som det skapar en avdramatiserad konferensmiljö där hållbara val redan är inbyggda i arrangemanget.

Bilaga

1. Motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, Kommunfullmäktige, handling 2026 nr 136.

[1] Miljösmarta matval – Kött och chark, Livsmedelsverket (livsmedelsverket.se)

[2] Hållbar produktion och konsumtion av kött, Jordbruksverket (jordbruksverket.se)

Beskrivning av ärendet

Miljö- och klimatnämnden ska ta ställning till ett remissyttrande över en motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda. Stadsledningskontoret har gett miljö- och klimatnämnden tillfälle att yttra sig över remissen senast den 1 oktober.

Motionärerna menar att ramavtalet begränsar de anställdas möjlighet att själva välja förtäring och utgör en detaljstyrning av enskilda val. Motionären beskriver att staden bör visa respekt för medarbetares preferenser och att kött, fisk och vegetariska alternativ bör behandlas likvärdigt. Vidare framförs att offentliga inköp av svenska animalieprodukter gynnar det svenska lantbruket och stärker livsmedelsberedskapen.

Motionen föreslår följande förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stad upphäver beslutet att vegetarisk kost ska vara standard vid externa konferenser och julbord för stadens anställda.
2. Göteborgs Stad säkerställer att kött-, fisk- och vegetariska alternativ erbjuds på likvärdiga villkor vid externa konferenser och julbord, samt att stadens anställda själva får välja vilken mat de önskar utan krav på särskild motivering eller godkännande.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen uppdaterade under våren 2026 ramavtalet för externa konferenser. Uppdateringen innebär att miljömärkta anläggningar och vegetarisk kost utgör förvald standard vid bokning av flerdagarskonferenser, dagkonferenser och julbord. Miljöförvaltningen har bedömt motionen utifrån nämndens strategiska ansvar för stadens miljö- och klimatmål.

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer motionen utifrån nämndens strategiska ansvar för stadens miljö- och klimatmål samt gällande styrdokument.

Koppling till kommunfullmäktiges budgetbeslut

Miljöförvaltningen konstaterar att det nuvarande ramavtalets utformning utgör ett direkt verkställande av kommunfullmäktiges beslutade budget för 2026. I budgeten gavs inköps- och upphandlingsnämnden i uppdrag att säkerställa att konferenser som anordnas av Göteborgs Stad har vegetarisk kost som förstahandsalternativ och kött eller fisk som andrahandsalternativ. Miljöförvaltningen bedömer att vegetarisk mat som förvald standard skapar en enhetlig styrning av stadens egen representation och de arrangemang som anordnas i egen regi, samt en tydlig riktning mot minskad miljö- och klimatpåverkan. Detta bidrar till ökad trovärdighet i det externa omställningsarbetet.

Ramavtalets utformning och lokalt ledningsansvar

Miljöförvaltningen betonar att ramavtalet inte innebär något förbud mot enskilda kostalternativ. Genom att ha vegetarisk kost som gemensam utgångspunkt underlättas klimat- och resurssmarta beslut i vardagen, samtidigt som den enskilde beställaren avlastas. Nödvändig flexibilitet bibehålls för att möta verksamheternas olika behov, då andra alternativ fortsatt finns tillgängliga i leverantörens beställningsportal. Hur dialog och beställningar hanteras i praktiken utgör en intern ledningsfråga för respektive arrangerande enhet.

Eftersom ramavtalet uppfyller kommunfullmäktiges uppdrag, stödjer stadens övergripande miljö- och klimatmål samt medger nödvändig flexibilitet för stadens verksamheter, bedömer förvaltningen att nuvarande utformning är ändamålsenlig. Miljöförvaltningen föreslår därför att miljö- och klimatnämnden avstyrker motionen.

Maria Jacobsson	Marcus Jahnke
Direktör	Avdelningschef

Utdrag ur protokoll fört vid ordinarie styrelsesammanträde vid Business Region Göteborg 2026-09-25.

§ 97 § 97 Yttrande över remiss på motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda

Lena Altbrink presenterade yttrandet över remiss på motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda.

Styrelsen i Business Region Göteborg beslutade att,

inte ta ställning till motionens förslag om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för anställda i Göteborgs Stads med de synpunkter som framgår av yttrande samt att översända yttrandet till Stadsledningskontoret.

Rätt utdraget intygar:

…….
Jessica Nilsson
VD-assistent
Business Region Göteborg AB

Tjänsteutlåtande Yttrande	Handläggare: Lena Altbrink
Styrelsen 2026-10-25	Telefon: 031-367 61 35
Ärendenummer 97	E-post: lena.altbrink@businessregion.se

Yttrande över remiss på motion om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg AB:

Att inte ta ställning till motionens förslag om att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för anställda i Göteborgs Stad med de synpunkter som framgår av yttrandet samt att översända yttrandet till Stadsledningskontoret.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har 2026-06-25 (SLK-2026-00656) remitterat en motion för yttrande till nämnden för Inköp och Upphandling, Kretslopp och vattennämnden, Miljö och klimatnämnden samt styrelsen för Business Region Göteborg (BRG).

Motionen föreslår att återinföra möjligheten att erbjuda kött-, fisk- och vegetariska alternativ på likvärdiga villkor vid externa konferenser och julbord för anställda i Göteborgs Stad. Bakgrunden är att staden i sitt nya ramavtal erbjuder vegetarisk mat som första alternativ och att annorlunda val ska motiveras. Motionärerna anser att nuvarande ordning begränsar valfriheten och riskerar att upplevas som detaljstyrning av personliga preferenser.

Styrelsen har att bedöma om den föreslagna åtgärden bör genomföras utifrån BRG:s perspektiv. Ärendet är inte av principiell karaktär.

BRG konstaterar att Göteborgs Stad som arbetsgivare har möjlighet att genom sina inköp bidra till att uppnå politiskt beslutade mål. BRG konstaterar samtidigt att tillämpningen av nuvarande beställningsinstruktion aktualiserar frågor om bland annat vilka skäl som kan motivera avsteg från förvalt alternativ, om sådana avsteg ska dokumenteras samt hur eventuella integritetskänsliga uppgifter ska hanteras. Dessa aspekter bör beaktas i det fortsatta arbetet oavsett ställningstagande till motionen.

Mot denna bakgrund väljer BRG att inte ta ställning till motionens förslag men vill uppmärksamma ett antal frågor avseende tillämpning, administration, uppföljning och integritet som bör analyseras vidare.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet bedöms ha begränsade ekonomiska konsekvenser. Förslaget avser hur måltidsalternativ erbjuds inom ramen för befintliga ramavtal och bedöms inte medföra några väsentliga kostnadsförändringar.

Det är i nuläget svårt att bedöma de administrativa konsekvenserna. BRG konstaterar dock att tillämpningen av nuvarande beställningsinstruktion kan ge upphov till administrativa moment kopplade till bedömning, hantering och eventuell dokumentation av avsteg från förvalt alternativ. BRG konstaterar att regelverk och kravställning bör vara tydligt utformade så att de kan tillämpas på ett likvärdigt sätt inom ramen för stadens avtal.

Förslaget är i huvudsak en intern arbetsgivarfråga. BRG vill samtidigt uppmärksamma ett näringslivsperspektiv. Utformningen av krav och beställningsrutiner kan påverka såväl vilka konferensanläggningar som har möjlighet att väljas i stadens avrop, som förutsättningarna för de företag som levererar livsmedel och måltidstjänster till dessa anläggningar. BRG bedömer därför att det finns skäl att följa hur regelverket påverkar konkurrens, valmöjligheter och marknadens aktörer över tid, även om de totala näringslivseffekterna bedöms vara begränsade.

Bedömning ur ekologisk dimension

Nuvarande ordning syftar till att bidra till stadens miljö- och klimatmål. Den faktiska miljö- och klimatpåverkan påverkas samtidigt av flera faktorer, såsom råvaruval, produktionssätt, ursprung och transporter. BRG gör ingen närmare bedömning av motionens miljöeffekter.

Bedömning ur social dimension

Frågan berör både medarbetarnas upplevelse av valfrihet och arbetsgivarens möjligheter att styra verksamheten utifrån politiskt beslutade mål.

BRG vill särskilt uppmärksamma att det kan finnas behov av att klargöra hur eventuella uppgifter om hälsa eller andra personliga förhållanden ska hanteras om sådana uppgifter krävs för att motivera avsteg från förvalt alternativ.

Bilagor

1. Motion av Mattias Tykesson (M), Hampus Magnusson (M) och Anneli Rhedin (M) angående att återinföra valfrihet vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda, Handling 2026 nr 136

Beskrivning av ärendet

Styrelsen har att yttra sig över en motion (se bilaga 1) om att återinföra valfrihet vid måltider vid externa konferenser och julbord för Göteborgs Stads anställda. Stadsledningskontoret har remitterat motionen till bland annat styrelsen i BRG för yttrande, som ska vara Stadsledningskontoret tillhanda senast den 1 oktober 2026.

Motionärerna föreslår att den ordning som infördes den 1 mars 2026, där vegetarisk kost utgör standardalternativ och kött eller fisk endast erbjuds efter särskild begäran, ska upphävas. De anser att måltidsval i högre grad bör vara en fråga för individen och att olika alternativ bör erbjudas på likvärdiga villkor.

BRG:s yttrande avser inte att ta ställning till motionens sakfråga utan att beskriva aspekter som bör beaktas vid tillämpning och eventuell vidareutveckling av regelverket.

Arbetsgivarperspektivet

Göteborgs Stad har som arbetsgivare möjlighet att genom sina inköp bidra till att uppnå politiskt beslutade mål, däribland mål inom miljö- och klimatområdet. BRG konstaterar att den nuvarande ordningen motiveras av miljö- och klimatmål. BRG noterar att beställningsinstruktionen innehåller krav på exempelvis förvalt vegetariskt alternativ och miljömärkta anläggningar, men att miljöpåverkan även påverkas av andra faktorer såsom transporter, energianvändning, livsmedelsproduktion och anläggningarnas hållbarhetsarbete.

Otydlighet kring avsteg

BRG konstaterar att beställningsinstruktionen anger vegetarisk kost som förvalt alternativ och att avsteg ska motiveras. Det framgår dock inte tydligt vilka skäl som kan ligga till grund för sådana avsteg eller hur bedömningen ska göras. Det är inte heller tydligt om avsteg ska dokumenteras, hur dokumentationen i så fall ska utformas eller vem som ansvarar för bedömningen.

Integritet

Om medarbetare behöver ange hälsoskäl eller andra personliga omständigheter för att kunna välja ett annat alternativ än det förvalda kan integritetsaspekter aktualiseras. Det är inte självklart hur sådana avsteg och motiveringar får dokumenteras utifrån känsliga personuppgifter.

Praktisk tillämpning

Förutsättningarna varierar mellan olika konferensanläggningar. I vissa fall erbjuds flera måltidsalternativ inom ramen för ordinarie servering, medan andra upplägg bygger på förbeställning. BRG ser därför ett värde i att följa upp hur instruktionen fungerar i praktiken så att den blir ändamålsenlig utifrån syfte och målgrupp. Flera konferensanläggningar erbjuder flera måltidsalternativ som en del av sitt ordinarie utbud, exempelvis genom lunchbufféer eller gemensamma serveringar för anläggningens samtliga konferensgäster.

Samlad bedömning

BRG bedömer att frågan ytterst handlar om en avvägning mellan olika politiska och verksamhetsmässiga perspektiv. Styrelsen väljer därför att inte ta ställning till motionens förslag.

BRG vill samtidigt uppmärksamma behovet av förtydliganden kring tillämpningen av nuvarande beställningsinstruktion. Det gäller särskilt frågor om vilka skäl som kan motivera avsteg från förvalt alternativ, om och hur sådana avsteg ska dokumenteras, hur eventuella integritetskänsliga uppgifter ska hanteras samt vilka administrativa konsekvenser regelverket får i praktiken. BRG bedömer att dessa frågor bör analyseras och följas upp oavsett vilken ordning som tillämpas.

BRG vill även lyfta ett näringslivsperspektiv och uppmärksamma att den samlade kravställningen i stadens avtal, exempelvis avseende miljömärkning och måltidsutbud, kan ha betydelse för konkurrens och möjligheterna för olika leverantörer att delta i stadens avrop. Detta är en aspekt som kan beaktas vid framtida uppföljning av avtalet och beställningsinstruktionen.

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB